

MEGILAT ESTER

*Książka ta poświęcona jest pamięci
Joy Rochwarger Balsam
(Jochewed Złata bat Jicchak Tuvia) z''l,
zmarłej 21 maja 2004 w Nowym Jorku
w trzydziestym ósmym roku życia
– z wdzięcznością za jej serdeczne zaangażowanie
w sprawę odrodzenia żydowskiego życia w Polsce*

Rozdział 1

¹ Zdarzyło się za czasów Achaszwerosza, tego Achaszwerosza, który królował nad stu dwudziestoma siedmioma prowincjami od Indii do Etiopii, ² że w tamtych dniach, gdy król Achaszwerosz zasiadał na tronie swego królestwa, tym w twierdzy Szuszan, ³ wydał ucztę w trzecim roku swojego panowania, dla wszystkich książąt, dworzan i dostojników Persji i Medii oraz namiestników i książąt podległych mu prowincji. ⁴ Przez wiele dni, przez sto osiemdziesiąt dni, ukazywał bezmierne bogactwo swojego królestwa i wspaniałą sławę swojego majestatu. ⁵ A gdy upłynęły te dni, król wydał siedmiodniową ucztę na dziedzińcu, w ogrodzie królewskiego pałacu, dla wszystkich poddanych, który przebywali w twierdzy Szuszan,

Malbim

1. Dlaczego Achaszwerosz zostaje nam przedstawiony zwrotem **za czasów**, stosowanym zazwyczaj do wprowadzania nieznanymi wydarzeń z życia znanych już postaci? Powtórzenie imienia **Achaszwerosz** wydaje się zbyteczne. Dlaczego jest to jedyne miejsce w *Megili*, gdzie nie jest on nazwany królem Achaszweroszem?
2. Słowa **w tamtych dniach** i **król Achaszwerosz** wydają się zbyteczne. Czemu służy informacja o Szuszan?
3. Dlaczego książęta, dworzanie i dostojnicy wymienieni są przed namiestnikami i książętami prowincji? Jakie jest znaczenie słów **przed nim**? Dlaczego użyty jest tu zwrot **w trzecim roku swojego panowania**, a w wersecie 2:16 **w siódmym roku jego królowania**?
4. Co słowa: **wspaniałą sławę swego majestatu** dodają do: **bezmierne bogactwo swojego królestwa**?

פרק א

^א וַיְהִי בַיָּמֵי אַחַשְׁוֵרוֹשׁ הַהוּא אַחַשְׁוֵרוֹשׁ
הַמֶּלֶךְ מִתְּדֵי וְעַד־כּוֹשׁ שִׁבְעַת שָׁנִים וְעֶשְׂרִים
וַיֵּמְאֵה מְדִינָה: ^ב בַּיָּמִים הָהֵם כָּשְׁבַת |
הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרוֹשׁ עַל פְּסַא מַלְכוּתוֹ אֲשֶׁר
בְּשׁוֹשַׁן הַבִּירָה: ^ג בְּשִׁשְׁתַּת שָׁלוֹשׁ לְמַלְכוֹ
עֲשָׂה מִשְׁתֵּה לְכָל־שָׂרָיו וְעַבְדָּיו חֵיל |
פָּרַס וּמְדֵי הַפְּרָתַיִם וְשָׂרֵי הַמְּדִינֹת
לְפָנָיו: ^ד בַּהֲרֵאתוֹ אֶת־עֹשֶׁר כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
וְאֶת־יִקָּר תַּפְאֶרֶת גְּדוּלָתוֹ יָמִים רַבִּים
שְׂמוֹנִים וַמְאֵת יוֹם: ^ה וּבְמָלוּאת | הַיָּמִים
הָאֵלֶּה עֲשָׂה הַמֶּלֶךְ לְכָל־הָעַם הַנִּמְצָאִים
בְּשׁוֹשַׁן הַבִּירָה לְמַגְדוֹל וְעַד־קָטָן מִשְׁתֵּה

tak dostojnych, jak najmniej znaczących, ⁶ [pośród zasłon] z białej bawełny i niebieskiej wełny, umocowanych sznurami z delikatnego lnu i purpurowej wełny do srebrnych pierścieni i do kolumn z alabastru – i były tam łoża złote i srebrne na posadzce z marmuru, alabastru, pereli i mozaiki. ⁷ Wino królewskie podawano w obfitości, jak przystoi królowi, w czarach złotych, czarach przeróżnych kształtów, ⁸ a pito bez przymuszania, bo król rozkazał każdemu podczaszemu swego domu dostosować się do ochoty każdego człowieka. ⁹ Także Waszti, królowa, wydała ucztę dla kobiet w królewskim pałacu króla Achaszwerosza. ¹⁰ Siódmego dnia, gdy król rozweselił się winem, nakazał Mehumanowi, Bizcie, Charwonie, Bigcie, Awagcie, Zetarowi i Karkasowi, siedmiu eunuchom usługującym królowi

Malbim

Dlaczego wyrażenie **wiele dni** użyte jest obok dokładnej liczby tych dni?

5. Dlaczego lud Szuszan nazwany jest tutaj tymi, którzy **przebywali w twierdzy Szuszan**?

Dlaczego użyte jest tu wyrażenie **tak dostojnych, jak do najmniej znaczących**, zamiast, jak zwykle, od najmniej znaczącego do najważniejszego?

Dlaczego Achaszwerosz urządził ucztę i dlaczego *Megila* poświęca jej szczegółom tak wiele uwagi?

Dlaczego prezentował on swoje bogactwa przed wszystkimi narodami?

Jaki był cel drugiej ucztę – dla ludu Szuszan?

Dlaczego jest napisane, że uczta odbyła się na królewskim dziedzińcu i w jakim celu informuje się nas o wszystkich jej szczegółach?

9. Dlaczego Waszti urządziła osobne przyjęcie, nazwane **uczta dla kobiet**? W jakim celu podana jest ta informacja, a także to, że uczta miała miejsce w pałacu króla?

Słowa: **w królewskim pałacu króla Achaszwerosza** wydają się zbędne.

שְׁבַעַת יָמִים בַּחֲצָר גִּפְתַּת בֵּיתָן הַמֶּלֶךְ:
 יִקְוֹר | פֶּרֶס וּתְכֵלֶת אָחוּז בְּחִבְלֵי בָּוִץ
 וְאַרְגָּמָן עַל־גְּלִילֵי כֶסֶף וְעַמּוּדֵי שֹׁשׁ
 מִטָּוֹת | זָהָב וְכֶסֶף עַל הַרְצַפַּת בַּהֲטִיּוֹשֵׁשׁ
 וְתָר וְסַחֲרָת: יְוֹהֲשֻׁקוֹת בְּכִלֵּי זָהָב וְכִלִּים
 מִכִּלִּים שׁוֹנִים וְיִזֵּן מַלְכוּת רַב כְּנֵד הַמֶּלֶךְ:
 יְוֹהֲשִׁתֶּנָּה כְּדַת אֵיז אֲנִי כִּי כֵן | יִסַּד
 הַמֶּלֶךְ עַל כָּל־רַב בֵּיתוֹ לַעֲשׂוֹת כְּרָצוֹן
 אִישׁ־וְאִישׁ: טָגַם וְשִׁתֵּי הַמֶּלֶכָּה עָשִׂתָּה
 מִשִּׁתֶּנָּה נָשִׁים בֵּית הַמַּלְכוּת אֲשֶׁר לַמֶּלֶךְ
 אַחַשְׁוֵרֹשׁ: יָפִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי כָּטוֹב לִב־
 הַמֶּלֶךְ בִּיּוֹן אָמַר לְמַהוּמָן בְּזִמְנָא חֲרִבּוֹנָא
 בְּגִתָּא וְאַבְגָּתָא זִתָּר וְכַרְכָּס שְׁבַעַת
 הַסָּרִיסִים הַמְשַׁרְתִּים אֶת־פְּנֵי הַמֶּלֶךְ

Achaszweroszowi, ¹¹ żeby przyprowadzono przed króla Waszti, królową, w królewskim diademie, ukazując jej urodę ludom i książętom, bo była kobietą o pięknym wyglądzie. ¹² Ale królowa Waszti odmówiła przyścia na rozkaz króla przekazany przez eunuchów. Król oburzył się bardzo i zapłonął gniewem. ¹³ Król poradził się znawców prawnych procedur, bo taki był zwyczaj królewski, tych, którzy byli biegli w prawie i sądzeniu, ¹⁴ swych najbliższych doradców, Karszeny, Szetara, Admaty, Tarszisa, Meresa, Marseny, Memuchana, siedmiu ministrów Persji i Medii, którzy mieli przystęp do króla i zajmowali pierwsze miejsca w królestwie: ¹⁵ Co należy uczynić według prawa z królową Waszti z powodu nieokazania posłuszeństwa rozkazowi króla przekazanemu przez eunuchów?

Malbim

10. Dlaczego eunuchowie królewscy wymienieni są z imienia i opisani jako ci, którzy **usługiwali królowi**?
11. Jaka była przyczyna tego, że tak potężny król chciał zaprezentować tłumom urodę swojej żony, zwłaszcza że, jak mówią nasi mędrzy, została ona wezwana nago?
I dlaczego została wezwana w tak pozbawiony godności sposób, rozkazem, aby pojawiła się natychmiast?
Dlaczego w wersetach 9, 11 i 16 mówi się o niej **Waszti, królowa**, a w wersetach 12 i 15 **królowa Waszti**?
Słowa: **przed króla** wydają się zbędne.
Dlaczego słowa ułożone są w ten sposób, że wynika z nich, iż Waszti nie nosiła korony, gdy nie przebywała w obecności króla?
12. Przyczyną jej odmowy wydaje się to, że królewski rozkaz został przekazany przez eunuchów. Dlaczego? Jest wyraźny nadmiar w słowach **król oburzył się bardzo** oraz **zapłonął gniewem**.
13. Kim są **znawcy prawnych procedur** i ci, którzy **byli biegli w prawie i sądzeniu**?
14. Dlaczego pojawia się jeszcze jedno określenie odnoszące się do sędziów, jako **najbliższych** mu?

אַחַשְׁוֵרוֹשׁ: י"א לְהַבִּיא אֶת־וַשְׁתִּי הַמֶּלֶכָה
 לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ בְּכֶתֶר מַלְכוּת לְהַרְאוֹת
 הָעַמִּים וְהַשָּׂרִים אֶת־יְפֹתָהּ פְּיִטוּבַת
 מִרְאֶה הִיא: י"ב וַתִּמָּאֵן הַמֶּלֶכָה וַשְׁתִּי
 לְבוֹא בְּדַבַּר הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר בְּיַד הַסָּרִיסִים
 וַיִּקְצַף הַמֶּלֶךְ מְאֹד וַחֲמַתּוֹ בַּעֲרָה בּוֹ:
 י"ג וַיִּנְאֶמֶר הַמֶּלֶךְ לְחַכְמָיִם יָדְעֵי הָעֵתָיִם
 כִּי־כֹן דָּבַר הַמֶּלֶךְ לִפְנֵי כָּל־יָדְעֵי הָעֵת וְדָוִד:
 י"ד וְהִקְרַב אֵלָיו פַּרְשֵׁנָה שֶׁתֵּר אֲדַמְתָּא
 תַּרְשִׁישׁ מֶרְס מֶרְסָנָה מִמוּכָן שְׁבַעֲת
 שָׂרֵי | פָּרַס וּמְדֵי רֵאִי פְּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיְשִׁבִים
 רֵאשִׁנָּה בַּמְּלָכוֹת: ט"ו כָּדַת מֵהִלְעֵשׂוֹת
 בַּמֶּלֶכָה וַשְׁתִּי עַל | אֲשֶׁר לֹא־עֲשִׂתָּה אֶת־
 מִאֲמַר הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרוֹשׁ בְּיַד הַסָּרִיסִים:

¹⁶ Na to Memuchan oznajmił w obecności króla i książąt: Waszti, królowa, popełniła wykroczenie nie tylko przeciwko Jego Wysokości, ale również przeciwko wszystkim książętom i przeciwko wszystkim ludom we wszystkich prowincjach króla Achaszwerosza. ¹⁷ Bo zachowanie królowej spowoduje, że wszystkie żony wzgardzą swoimi mężami, skoro pomyślą, że sam król Achaszwerosz rozkazał przyprowadzić królową Waszti przed swoje oblicze, a ona nie przyszła. ¹⁸ Już dzisiaj księżniczki Persji i Medii, które usłyszały o zachowaniu królowej, opowiedzą to wszystkim i nie będzie końca pośmiewisku i lekceważeniu. ¹⁹ Jeżeli spodoba się Waszej Wysokości, niech zostanie wydany królewski dekret i niech będzie wpisany do praw Persji i Medii, aby nie można go było przestąpić, że Waszti już nigdy nie przyjdzie przed oblicze króla Achaszwerosza.

Malbim

- 15. Po co dodane są słowa **przez eunuchów**?
- 17. Jakie jest znaczenie słów **zachowanie królowej spowoduje**?
- 18. Co oznaczają słowa **już dzisiaj**?
Co powiedzą księżniczki?
Jest wyraźny nadmiar w słowach **pośmiewisko i lekceważenie**.
- 19. Jaki rodzaj **królewskiego dekretu** powinien zostać wydany?
Dlaczego stracenie Waszti miało być zapisane w księgach prawa jako ustawa obowiązująca po wsze czasy, skoro było to wydarzenie spowodowane wyjątkowymi okolicznościami?
Dlaczego Waszti miała zostać skazana z obawy przed nieposłuszeństwem kobiet, skoro ten sam cel mógł zostać osiągnięty poprzez dekret o wyższości autorytetu mężów?

וַיֹּאמֶר מִּזְמֶזֶז [מִמִּזְזָז] לְפָנַי הַמֶּלֶךְ
וְהַשָּׂרִים לֹא עָלִיהֶמֶלֶךְ לְבַהֵו עֲוֹתָהּ וְשִׁתִּי
הַמֶּלֶכָּה כִּי עָלִיכֶה שָׂרִים וְעָלִיכֶה
הַעַמִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ
אֶחָשׁוּרוּשׁ: "כִּי־יֵצֵא דְבַר־הַמֶּלֶכָּה עָלִי
כָּל־הַנְּשִׂים לְהַבְזֹת בְּעֲלֵיהֶן בְּעֵינֵיהֶן
בְּאִמְרֵם הַמֶּלֶךְ אֶחָשׁוּרוּשׁ אֲמַר לְהַבִּיא
אֶת־נִשְׁתֵּי הַמֶּלֶכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה:
וְהַיּוֹם הַזֶּה תֵּאמְרָנָה | שָׂרוֹת פָּרְסִימָדִי
אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר הַמֶּלֶכָּה לְכָל שָׂרֵי
הַמֶּלֶךְ וַיִּכְדוּ בַּזִּינוֹז וְקָצְפוּ: "אִם־עָלִי
הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא דְבַר־מְלָכֹת מִלְּפָנָיו
וַיִּפְתַּב בְּדַתִּי פָּרְסִימָדִי וְלֹא יַעֲבֹר אֲשֶׁר
לֹא־תָבוֹא וְשִׁתִּי לְפָנַי הַמֶּלֶךְ אֶחָשׁוּרוּשׁ

A jej królewskością niech Wasza Wysokość obdarzy inną, która jest bardziej jej godna. ²⁰ Wtedy wieść o wykonaniu wyroku Waszej Wysokości zagrzi w całym królestwie, jak jest ono ogromne, i wszystkie żony będą poważały swoich mężów, tak dostojnych, jak najmniej znaczących. ²¹ Ta rada zyskała uznanie króla i książąt i król postąpił według słów Memuchana. ²² Rozesłał obwieszczenia do wszystkich prowincji królewskich, do każdej prowincji w jej własnym piśmie i do każdego ludu w jego własnym języku, żeby każdy mężczyzna władał w swoim domu i mówił w języku swego ludu.

Malbim

- 20. Dlaczego ten dekret uważany jest za wielki [słowo „wielki” w tym wersecie może się odnosić zarówno do dekretu, jak i do królestwa], skoro wszystko, do czego się on sprowadza, to zgładzenie bezbronnej żony?
Dlaczego wyrażenia **dostojny** i **najmniej znaczący** użyte są w tej, a nie odwrotnej kolejności?
- 21. Dlaczego królewski dekret dotyczący Waszti został wysłany do każdego ludu w jego własnym języku? Co zostało osiągnięte poprzez dekrety, że każdy mężczyzna będzie panem w swoim domu i ma mieć władzę narzucenia mu języka swojego ludu?
Czy Achaszwerosz nie wydaje się śmieszny przez to, że każe zgładzić swą żonę, aby uchronić męski autorytet?

וּמְלֻכּוּתָהּ יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לְרֵעוּתָהּ הַטּוֹבָה
 מִמֶּנָּה: יִגְשָׁמֶעַ פְּתִגָּם הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר־
 יַעֲשֶׂה בְּכָל־מְלֻכּוּתוֹ כִּי רַבָּה הִיא וְכָל־
 הַנְּשִׂיִם יִתְּנוּ יָקָר לְבַעֲלֵיהֶן לְמַגְדוֹל
 וְעַד־קֶטֶז: כִּי וַיִּיטֹב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ
 וְהַשָּׂרִים וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ פְּדָבָר מִמּוֹכָז:
 כִּי וַיִּשְׁלַח סְפָרִים אֶל־כָּל־מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ
 אֶל־מְדִינָה וּמְדִינָה כְּכַתְּבָהּ וְאֶל־עַם וְעַם
 כְּלָשׁוֹנוֹ לְהִזְוֹת כָּל־אִישׁ שִׁרְרָה בְּבֵיתוֹ
 וּמְדַבֵּר כְּלָשׁוֹן עַמּוֹ:

Rozdział 2

¹ Jakiś czas po tych zdarzeniach, gdy uspokoił się gniew króla Achaszwerosza, przypomniał sobie o Waszti, co uczyniła i co rozporządzano przeciwko niej. ² Młodzieńcy króla, którzy go strzegli, powiedzieli mu: Niech poszukają dla Waszej Wysokości młodej dziewczyny, o pięknym wyglądzie. ³ Niech Wasza Wysokość wyznaczy urzędników w każdej prowincji swojego królestwa, żeby zebrać wszystkie młode dziewczyny o pięknym wyglądzie do twierdzy Szuszan, do haremu pod nadzorem Hege, królewskiego eunucha, stróża kobiet. I niech zostaną im dostarczone upiększające balsamy. ⁴ A dziewczyna, która spodoba się królowi, niech zostanie królową na miejsce Waszti. Ta rada podobała się królowi i tak postąpił.

Malbim

1. Dlaczego Achaszwerosz **przypomniał sobie o Waszti**, to, co uczyniła i to, co zostało o niej postanowione?
2. Jak można było poradzić tak potężnemu królowi, aby poszukał sobie nowej królowej na ulicy?
Padła tu propozycja, aby **poszukać** jej, co wskazuje na dobrowolność kandydowania, natomiast w następnym zdaniu jest mowa o **wyznaczeniu** i **zebraniu**, które sugeruje przymus?
3. Dlaczego plan znalezienia nowej królowej zakładał umieszczenie wszystkich kandydatek pod opieką Hege [w wersetach 2: i 2:15 jego imię występuje w formie Hegaj] i w jakim celu zawierał on szczegóły dotyczące środków upiększających?

פרק ב

אֲחֵר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה פָּשַׁךְ חַמַּת
הַמֶּלֶךְ אֶחְשִׁירוּשׁ זָכַר אֶת־וַשְׁתִּי וְאֶת
אֲשֶׁר־עָשְׂתָה וְאֶת אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ:
בַּיּוֹמָם נִבְרְחָהּ מִשְׂרָתָיו יִבְקֹשׂוּ
לַמֶּלֶךְ נְעֻרוֹת בְּתוּלוֹת טוֹבוֹת מִרְאָה:
ג וַיִּפְקֹד הַמֶּלֶךְ פְּקִידִים בְּכָל־מְדִינֹת
מְלָכוֹתָו וַיִּקְבְּצוּ אֶת־כָּל־נְעֻרֵי־בְּתוּלָה
טוֹבֹת מִרְאָה אֶל־שִׁוְשָׁן הַבִּירָה אֶל־בֵּית
הַנְּשִׂים אֶל־יֵד הַגָּא סָרִיס הַמֶּלֶךְ שִׁמְר
הַנְּשִׂים וְנָתַן תַּמְרוּקִיהֶן: ד וַהֲנַעֲרָה אֲשֶׁר
תֵּיטֵב בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ תִּמְלֹךְ תַּחַת וַשְׁתִּי
וַיֵּיטֵב הַדָּבָר בְּעֵינֵי הַמֶּלֶךְ וַיַּעַשׂ כֵּן:

⁵ W twierdzy Szuszan żył Żyd imieniem Mordechaj, syn Jaira, syna Szimiego, syna Kisza z rodu Binjamina.

⁶ [Kisz] był wygnany z Jerozolimy, pośród wypędzonych na wygnanie razem z Jechonią, królem Jehudy, którego wygnał Newuchadnecar, król Babilonii. ⁷ Wychowywał on Hadasę, to jest Ester [Ukrytą], córkę swojego wuja, bo nie miała ani ojca, ani matki. Dziewczyna była zgrabna i pełna wdzięku, a gdy jej ojciec i matka umarli, Mordechaj przybrał ją sobie za córkę. ⁸ Gdy ogłoszono rozkaz i dekret króla i gdy liczne młode kobiety zebrano w twierdzy Szuszan pod nadzorem Hegaja, również Ester była zabrana do królewskiego pałacu, pod nadzorem Hegaja, stróża kobiet. ⁹ Dziewczyna podobała mu się i znalazła łaskę u niego – śpiesznie dostarczył jej

Malbim

5. Dlaczego wyszczególnieni są tu przodkowie Mordechaja?
6. Po co wspomniane jest wygnanie z Jerozolimy?
7. Jest wyraźny nadmiar słów w opisie wychowywania Ester przez Mordechaja i w stwierdzeniu, że **nie miała ani ojca, ani matki** oraz że **przybrał ją sobie za córkę**. Jest niejasne, dlaczego opis urody Ester włączony został pomiędzy te dwie informacje.
8. Dlaczego konieczne jest wspomnienie, że królewski dekret został ogłoszony i zgromadziło się wiele dziewcząt, skoro interesuje nas jedynie los Ester?
9. Słowa **znalazła łaskę u niego** po **podobała mu się** wydają się zbędne.

הַאִישׁ יְהוּדִי הָיָה בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה וְשֵׁמוֹ
מֶרְדֵּכַי בֶּן יָאִיר בֶּן־שִׁמְעִי בֶן־קִישׁ אִישׁ
יְמִינִי: וְאִשֶּׁר הִגְלָה מִירוּשָׁלַיִם עִם־הַגְּלָה
אֲשֶׁר הִגְלָתָהּ עִם יְכָנְיָה מֶלֶךְ־יְהוּדָה
אֲשֶׁר הִגְלָה נְבוּכַדְנֶאֱצַר מֶלֶךְ בָּבֶל:
וַיְהִי אִמּוֹן אֶת־הַדְּסָה הִיא אֶסְתֵּר
בְּתִידּוֹ כִּי אֵין לָהּ אָב וְאִם וְהַנְּעָרָה
יִפְתִּיתָאֵר וְטוֹבַת מֵרָאָה וּבְמֹת אָבִיהָ
וְאִמָּה לְקַחָהּ מֶרְדֵּכַי לוֹ לְבַת: וַיְהִי
בְּהִשְׁמָע דְּבַר־הַמֶּלֶךְ וְדָתוֹ וּבְהַקְבִּיץ
נְעָרוֹת רַבּוֹת אֶל־שׁוּשַׁן הַבִּירָה אֶל־יַד
הַגִּי וְתַלְקָהּ אֶסְתֵּר אֶל־בֵּית הַמֶּלֶךְ אֶל־יַד
הַגִּי שִׁמְרַר הַנְּשִׁימִים: וַתִּיטֵב הַנְּעָרָה
בְּעֵינָיו וַתִּשָּׂא חֶסֶד לְפָנָיו וַיְבַהֵל אֶת־

Podczas publicznego czytania Megili podkreślone wersety odczytywane są głośno przez wszystkich.

upiększające balsamy i należny jej przydział, jak również siedem służek z pałacu królewskiego, i dbał o nią i jej służki w haremie z wyjątkową dobrocią. ¹⁰ Ester nie wyjawiała ani z jakiego jest ludu, ani z jakiego rodu, bo Mordechaj nakazał jej, żeby nie wyjawiała. ¹¹ Każdego dnia Mordechaj przechadzał się przed dziedzińcem harem, żeby dowiedzieć się, jak się Ester powodzi i co się z nią dzieje. ¹² Gdy przychodziła kolej na każdą dziewczynę, żeby poszła do króla Achaszwersza – pod koniec dwunastu miesięcy przygotowań przepisanych dla kobiet, bo wypełnił się czas przeznaczony na stosowanie upiększających namaszczeń, sześć miesięcy olejku z mirry, a sześć miesięcy pachnideł i balsamów dla kobiet – ¹³ i gdy potem dziewczyna szła do króla,

Malbim

Dlaczego pośpieszył się, by dać jej upiększające balsamy?
 Dlaczego ani słowem nie wspomina się tu o darach i służkach dla innych kandydatek? Słowa: **służki z pałacu królewskiego** sugerują, że jedynie ona zasłużyła na jego uwagę. Dlaczego?

- 10. Dlaczego Ester nie ujawniała swego pochodzenia?
- 11. Dlaczego Mordechaj codziennie dowiadywał się o Ester, skoro wiedział, że nie spotka się ona z królem przed upływem dwunastu miesięcy?
- 12. Dlaczego przygotowania trwały dokładnie dwanaście miesięcy?

תַּמְרוּקֶיהָ וְאֶת־מְנוּחֶיהָ לָתֵת לָהּ וְאֶת־
 שִׁבְעַת הַנְּעָרוֹת הָרֵאִוֹת לָתֵת־לָהּ מִבֵּית־
 הַמֶּלֶךְ וַיִּשְׁנֶה וְאֶת־נְעֻרוֹתֶיהָ לְטוֹב בֵּית־
 הַנָּשִׁים: ^ילֹא־הִגִּידָה אֶסְתֵּר אֶת־עַמָּהּ
 וְאֶת־מִוְלַדְתָּהּ כִּי מְרַדְכַי צִוָּה עָלֶיהָ אֲשֶׁר
 לֹא־תִגִּיד: ^{יא}וּבְכָל־יְנִיּוֹם וְיָוֹם מְרַדְכַי כָּל־
 מִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי הַצַּר בֵּית־הַנָּשִׁים לְדַעַת
 אֶת־יִשְׁלוֹם אֶסְתֵּר וּמֵה־יַעֲשֶׂה בָּהּ:
^{יב}וּבְהִגִּיעַ תֹּרֵן נָעֲרָה וְנִעֲרָה לָבוֹא אֶל־
 הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרוּשׁ מִקִּץ הַיּוֹת לָהּ כְּדַת־
 הַנָּשִׁים שְׁנַיִם עָשָׂר חֹדֶשׁ כִּי כֵן יִמְלֹאוּ
 יְמֵי מְרוּקֵיהֶן שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בְּשִׁמְן הַמֶּלֶךְ
 וְשִׁשָּׁה חֳדָשִׁים בַּבֶּשֶׂמִים וּבִתְמָרוּקֵי
 הַנָּשִׁים: ^{יג}וּבָזָה הַנְּעָרָה בָּאָה אֶל־הַמֶּלֶךְ

było postanowione, że cokolwiek wskaże, zostanie jej dostarczone, żeby zabrała z haremu do królewskiego pałacu. ¹⁴ Szła wieczorem, a rano wracała do drugiego haremu, pod opiekę Szaaszgaza, królewskiego eunucha, stróża młodych żon. I nie szła ponownie do króla, chyba że król zechciałby jej i wezwał ją po imieniu. ¹⁵ Gdy na Ester, córkę Awichajla, wuja Mordechaja, który przybrał ją sobie za córkę, przyszła kolej, żeby poszła do króla, nie prosiła o nic oprócz tego, co jej poradził Hegaj, królewski eunuch strzegący kobiet. I Ester zyskiwała uznanie wszystkich, którzy ją ujrzeli. ¹⁶ Ester zabrano do króla Achaszwerosza, do jego królewskiego pałacu, w dziesiątym miesiącu, a jest to miesiąc tewet, w siódmym roku jego królowania.

Malbim

- 13. Dlaczego każda z kandydatek dostawała wszystko, czego chciała?
Do czego odnoszą się słowa **potem dziewczyna szła do króla**?
- 15. Dlaczego powtórzone jest, że Ester **zyskiwała uznanie wszystkich, którzy ją ujrzeli**?
Po co wymienieni są ponownie przodkowie Ester i dlaczego nie prosiła ona o nic?

אֵת כָּל־אֲשֶׁר תֹּאמַר יִתְּנָן לָהּ לְבוֹא עִמָּהּ
 מִבֵּית הַנָּשִׁים עַד־בֵּית הַמֶּלֶךְ: "כְּעֶרְבֹה
 הָיָא בָּאָה וְבִבְקָר הָיָא שָׂבָה אֶל־בֵּית
 הַנָּשִׁים שִׁנֵּי אֶל־יַד שִׁעְשֻׁגַּן סְרִיס הַמֶּלֶךְ
 שִׁמְרֵי הַפְּיֻלְגָּשִׁים לֹא־תָבוֹא עוֹד אֶל־
 הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־חֶפְצָן בָּהּ הַמֶּלֶךְ וְנִקְרָאָהּ
 בְּשֵׁם: "וּבַהֲגִיעַ תִּרְיָאֶסְתָּר בֵּית־אֲבִיהֶינָא
 וְיָד מְרַדְכָּי אֲשֶׁר לָקְחִילוֹ לְבַת לְבוֹא אֶל־
 הַמֶּלֶךְ לֹא בִקְשָׁה דְבָר כִּי אִם אֶת־אֲשֶׁר
 יֹאמַר הִגִּי סְרִיס־הַמֶּלֶךְ שִׁמְרֵי הַנָּשִׁים
 וְתִהְיֶי אֶסְתֵּר נִשְׂאֵת חוֹן בְּעֵינַי כָּל־רֵאִיָּה:
 "וַתִּלְקַח אֶסְתֵּר אֶל־הַמֶּלֶךְ אַחֲשֻׁרוּשׁ
 אֶל־בֵּית מַלְכוּתוֹ בַּחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי הוּא־
 חֲדָשׁ טִבֵּת בְּשָׁנַת־שֶׁבַע לְמַלְכוּתוֹ:

¹⁷ Król pokochał Ester najbardziej ze wszystkich kobiet, zdobyła jego łaskę i przychylność bardziej niż wszystkie młode kobiety, więc włożył królewski diadem na jej głowę i uczynił ją królową w miejsce Waszti. ¹⁸ Król wydał wielką ucztę dla wszystkich swoich książąt i dworzan – ucztę Ukrytej [Ester] – i ogłosił amnestię podatkową dla prowincji, i obdzielił je darami, jak przystało na króla. ¹⁹ Gdy młode kobiety zebrano po raz drugi, Mordechaj siedział w bramie pałacu, ²⁰ a Ester jeszcze nie wyjawiała, z jakiego jest rodu ani z jakiego ludu, tak jak nakazał jej Mordechaj, bo Ester była posłuszna rozkazom Mordechaja, tak jak czyniła wtedy, gdy ją wychowywał. ²¹ W tych dniach, gdy Mordechaj siedział w bramie pałacu, Bigdan i Teresz, dwaj eunuchowie królewscy, którzy pilnowali progu, rozgniewali się i spiskowali, żeby zgładzić króla Achaszwerosza.

Malbim

17. Kim są **kobiety**, a kim **młode kobiety**?
Jaka jest różnica pomiędzy miłością, łaskawością a przychylnością?
18. Dlaczego nazwał ucztę **uczta Ester**, skoro było oczywiste, że jest ona na cześć nowej królowej? I dlaczego ogłosił amnestię podatkową i rozdał dary?
19. Czym było, wspomniane tutaj, powtórne zebranie młodych kobiet, po koronacji Ester; i jakie jest znaczenie tego, że Mordechaj siedział w bramie pałacu królewskiego?
20. Dlaczego powtórzona jest tu informacja o tym, że Ester odmówiła wyjawienia swego pochodzenia?
Dlaczego tajemnica Ester opisana jest tu jako dotycząca jej **rodu** i jej **ludu**, zaś w wersecie 2:10, jest mowa o jej **ludzie** i jej **rodzie**?

וַיֶּאֱהָב הַמֶּלֶךְ אֶת־אֶסְתֵּר מִכָּל־הַנְּשִׂימַם
וּתְשׂוּאֵיתָן וַחֲתָסֵד לְפָנָיו מִכָּל־הַבְּתוּלוֹת
וַיִּשָּׂם כִּתְרֵי־מַלְכוּת בְּרֹאשָׁהּ וַיְמַלִּיכָהּ
תַּחַת וְשִׁתָּי: ׀ וַיַּעַשׂ הַמֶּלֶךְ מִשְׁתֵּה גָדוֹל
לְכָל־יִשְׂרָאֵל וַעֲבָדָיו אֶת מִשְׁתֵּה אֶסְתֵּר
וַהֲנַחָה לַמְּדִינּוֹת עֶשֶׂה וַיִּתֵּן מִשְׂאֵת כֶּסֶד
הַמֶּלֶךְ: ׀ וּבַהֲקַבֵּץ בְּתוּלוֹת שִׁגִּית וּמְרַדְּכֵי
יֹשֵׁב בְּשַׁעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ: ׀ אֵינן אֶסְתֵּר מִגִּדְת
מְוֹלְדָתָהּ וְאֶת־עַמָּהּ כַּאֲשֶׁר צִנָּה עָלֶיהָ
מְרַדְּכֵי וְאֶת־מֵאֲמַר מְרַדְּכֵי אֶסְתֵּר עֲשֵׂה
כַּאֲשֶׁר הִיָּתֵה בְּאֲמָנָה אֶתָּו: ׀ כִּי בִּימֵינוּ
הָהֵם וּמְרַדְּכֵי יֹשֵׁב בְּשַׁעֲרֵי־הַמֶּלֶךְ קָצַף
בְּגִתָּן וְתָרַשׁ שִׁגִּי־סָרִיסֵי הַמֶּלֶךְ מִשְׁמֵרֵי
הַסֶּף וַיִּבְקֹשׂוּ לְשַׁלַּח יָד בַּמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרֶשׁ:

²² Pojął tę sprawę Mordechaj i przekazał to królowej Ester, a Ester powiedziała o tym królowi w imieniu Mordechaja. ²³ Sprawę zbadano i udowodniono, i tych dwóch nabito na pal. Na żądanie króla zostało to zapisane w księdze kronik.

Malbim

21. Dlaczego powtórzony tu został opis Mordechaja siedzącego w bramie królewskiej, który pojawił się już w wersecie 2:19?

וַיְוֹדַע הַדָּבָר לְמֶרְדֵּכַי וַיְגִיד לְאֵסְתֵּר
הַמַּלְכָּה וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם
מֶרְדֵּכַי: וַיִּבְקֶשׂ הַדָּבָר וַיִּמְצֵא וַיִּתְּלוּ
שְׁנֵיהֶם עַל־עֵץ וַיִּכְתֹּב בְּסֵפֶר הַבְּרָיִ
תְּשִׁימִים לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ:

